

RAADSINFORMATIEBRIEF

18R.00138

Van : college van burgemeester en wethouders
Datum : 27 maart 2018
Portefeuillehouder(s) : wethouder Koster
Portefeuille(s) : Sociaal Domein; Participatie Werk en Inkomen
Contactpersoon : G. Kraaijkamp
Tel.nr. : 0620094919
E-mailadres : kraaijkamp.g@woerden.nl

18R.00138

Onderwerp:

Kwartaalrapportage Ferm Werk Q4 inclusief Kwartaal in beeld Q4 2017

Kennismemen van:

De kwartaalrapportage Ferm Werk Q4 2017 inclusief de aanbestedingsbrief en kwartaal in beeld Q4 2017

Inleiding:

Als bijlage bij deze raadsinformatiebrieft u de kwartaalrapportage Ferm Werk Q4 2017 aan. Deze kwartaalrapportage bevat de voorlopige cijfers over 2017. Aangezien de accountantscontrole nog niet heeft plaatsgevonden zijn het nog niet definitieve en gecontroleerde jaarcijfers. Deze kunnen nog in geringe mate afwijken van de nu voorliggende cijfers.

Kernboodschap:

Deze kwartaalrapportage steekt behoorlijk gunstig af bij de prognoses die eerder zijn afgegeven op basis van de cijfers over Q1, Q2 en Q3. Wij brengen in herinnering dat Ferm Werk in december 2016 een waarschuwing heeft afgegeven dat de gemeentelijke bijdragen voor grote en kleine geldstroom aanzienlijk hoger zouden kunnen uitvallen dan begroot. Bij het opstellen van de begroting 2017 in het voorjaar 2016 is namelijk geen rekening gehouden met de huisvesting van een grote groep statushouders. Daarnaast waren in december 2016 de verwachtingen over de bestandsontwikkeling negatiever dan bij het opstellen van de begroting.

De waarschuwing van Ferm Werk werd bevestigd door de prognose op basis van de cijfers over Q1, Q2 en ook nog (zij het in mindere mate) op basis van de cijfers over Q3.

Onder andere naar aanleiding van de kwartaalrapportage Q2 is door de raad bij het opstellen van de Programmabegroting 2019 gekozen voor het toen voorliggende scenario 2. Scenario 2 houdt voor Ferm Werk in dat ten opzichte van de begroting Ferm Werk 2018 twee "aanpassingen" zijn doorgevoerd (de door het algemeen bestuur Ferm Werk vastgestelde begroting 2018 is als zodanig opgenomen in de programmabegroting; de aanpassingen zijn als stelpost aan de batenkant opgenomen)

1. Er is uitgegaan van meer actuele gegevens met betrekking tot de verwachte bestandsontwikkeling, rijksbijdrage en netto toegevoegde waarde (minder uitgaven grote geldstroom)
2. Ferm Werk is gevraagd de in hun begroting opgenomen investeringen om inwoners met een grote afstand tot betaald werk beter te kunnen ondersteunen, voorlopig niet te realiseren. (Minder uitgaven kleine geldstroom).

In relatie tot het voorgaande geeft het onderstaande overzicht aan welke prognoses bestonden over de gemeentelijke bijdragen grote geldstroom (uitkeringen en verstrekkingen) en kleine geldstroom (uitvoeringskosten).

	begroting 2017	gewijzigde begroting				prognose obv		prognose obv		Verschil met begr. 2017	Verschil met gew. begr. 2017
		2017	Q1	Q2	Q3	Q3	Q4				
grote geldstroom lasten totaal	16.209.416	16.525.761	16.508.343	16.651.848	16.341.217	15.734.022			475.394	791.739	
grote geldstroom baten totaal	13.142.826	13.368.552	13.368.552	13.495.396	13.529.866	13.333.169			190.343	35.383	
gemeentelijke bijdrage grote geldstroom	3.066.590	3.157.209	3.139.791	3.156.452	2.811.351	2.400.853			665.737	756.356	
kleine geldstroom lasten totaal	3.040.207	3.239.207	3.100.207	3.100.207	3.100.207	3.066.662			26.455	172.545	
gemeentelijke bijdrage kleine geldstroom	3.040.207	3.239.207	3.100.207	3.100.207	3.100.207	3.066.662			26.455	172.545	
gemeentelijke bijdrage totaal	6.106.797	6.396.416	6.239.998	6.256.659	5.911.558	5.467.515			639.282	928.901	

Op basis van de cijfers over Q1 en Q2 werd nog verwacht dat behoorlijk zou worden overschreden op de gemeentelijke bijdrage grote geldstroom en op de gemeentelijke bijdrage kleine geldstroom. Op basis daarvan is bijgeraamd Het college is verheugd te zien dat de meest actuele cijfers een aanzienlijk gunstiger beeld geven. Nu zeggen dat cijfers dat de gemeentelijke bijdrage grote geldstroom ongeveer € 650.000,= lager uitvalt dan begroot en zelfs ongeveer € 750.000,= lager dan de gewijzigde begroting.. De gemeentelijke bijdrage kleine geldstroom valt ruim € 26.000,= hoger uit dan begroot (€ 172.500,= lager dan opgenomen in de gewijzigde begroting). In het totaal bedraagt de gemeentelijke bijdrage € 640.000,= minder dan oorspronkelijk begroot en € 930.000,= minder dan opgenomen in de gewijzigde begroting.

Deze grote verschuivingen vragen natuurlijk om een heldere verklaring. In algemene zin zorgen een gunstige bestandsontwikkeling, meevallende rijksbijdragen en meevallende eigen inkomsten van Ferm Werk gezamenlijk voor de verschillen. Achteraf kan worden gezegd dat er te pessimistisch is begroot.

Meer specifiek gaat het om de volgende factoren met een positieve uitwerking op de gemeentelijke bijdrage:

Grote geldstroom (uitkeringen levensonderhoud, inkomensvoorzieningen en lonen WSW)

- de prognose van het aantal uitkeringen is uiteindelijk behoorlijk lager dan na Q1 en Q2 (onder andere door minder instroom vanuit de WW dan begroot en een hogere uitstroom dan begroot)
- de gemiddelde prijs van een uitkering is lager onder meer als gevolg van het toepassen van het kostendelersprincipe
- de rijksbijdrage valt mee en is naar boven bijgesteld
- er wordt een voordeel gerealiseerd bij de sociale werkvoorziening als gevolg van uitstroom naar begeleid werken (in dienst van een reguliere werkgever) en meevallende rijkssubsidies
- het aantal garantiebanen en beschutte werkplekken is lager dan begroot

Kleine geldstroom

- bij detabanen worden meer inkomsten uit de markt gerealiseerd dan eerder aangenomen
- de netto toegevoegde waarde (eigen opbrengst Ferm Werk) is hoger dan begroot

Het college is positief dat Ferm Werk er in is geslaagd de sombere prognose na Q1 en Q2 bij te stellen en nu (wat betreft de gemeentelijke bijdrage) een aanzienlijk positiever resultaat te realiseren. Weliswaar wordt dit veroorzaakt dat enkele (elkaar versterkende) meevallers maar het is ook een gevolg van gerichte activiteiten van Ferm Werk de instroom te beperken en de uitstroom te bevorderen. Dat wekt vertrouwen voor de toekomst. Punt van zorg blijft het achterblijven van het aantal beschutte werkplekken en het aantal garantiebanen. Helaas kampen we hierbij met de landelijke problematiek dat kandidaten niet goed in beeld komen evenals de beschikbare arbeidsplaatsen.

Financiën:

Ten opzichte van de gewijzigde Programmabegroting 2017 is de gemeentelijke bijdrage aan Ferm Werk € 929.000,= minder dan begroot.

Vervolg:

Zoals beschreven is de begroting Ferm Werk 2018 opgenomen in de Programmabegroting waarbij aan de batenkant een stelpost is opgenomen in verband met de verwachting dat er minder zal worden uitgegeven dan begroot. Ondertussen zal de (nieuwe) raad een discussie voeren over hoe bevordering van participatie het meest effectief en efficiënt kan worden uitgevoerd. De nieuwe raad zal naar aanleiding daarvan conclusies trekken en deze verdisconteren in de zienswijze van de raad bij de begroting Ferm Werk 2019 e.v.. Naar verwachting wordt een concept zienswijze in mei aan de raad voorgelegd.

Bijlagen:

- Kwartaalrapportage Ferm Werk Q4 2017 inclusief aanbiedingsbrief en kwartaal in beeld Q4 2017 (18.003903)
-

De secretaris,

drs. M.H.J. van Kruisbergen MBA

De burgemeester,

V.J.H. Molkenboer

FERM WERK

GR Ferm Werk
Carrosserieweg 1
3445 BC Woerden

Gemeente Woerden
t.a.v. het college van burgemeester en wethouders

T. 0348-497000
info@fermwerk.nl
www.fermwerk.nl

per mail

Ref.nr BD/mv
Verzenddatum 16 februari 2018
Betreft Kwartaalrapportage Q4 2017 Ferm Werk

Geacht college,

Hierbij bied ik u namens het bestuur en de Raad van Commissarissen de rapportage aan over het vierde kwartaal van 2017. Het vierde kwartaal is gevoegd bij de voorgaande drie, zodat er een goed beeld ontstaat over het gehele jaar. Voor ik inga op een paar hoofdlijnen van de resultaten, het volgende.

De rapportage over het vierde kwartaal ontvangt u zoals eerdere jaren iets later dan de overige kwartaalrapportages. Die verschijnen binnen een maand na afloop van het kwartaal. Dat de verantwoording over het laatste kwartaal iets langer duurt, heeft te maken met de productie en de controle van de jaarrekening. Deze beide zaken vallen samen.

De controle op de jaarrekening loopt nu nog volop en *kan* als resultaat hebben dat er op onderdelen een afwijking in de definitieve jaarrekening komt ten opzichte van de bijgaande rapportage. Ik verwacht overigens geen substantiële afwijkingen.

Ik hecht er aan te melden dat deze, bijgaande, rapportage dus nog geen definitieve en gecontroleerde jaarcijfers zijn. Indien u deze rapportage voor uw eigen jaarcijfers gebruikt, dient u met het voorlopige karakter van de cijfers rekening te houden.

Wat betreft de resultaten het volgende. Met de kleine geldstroom is Ferm Werk over het gehele jaar zo goed als binnen de begroting gebleven. Er is een geringe overschrijding van 5.000 euro.

De omzet, aangeduid als de NTW, is 134.000 euro hoger dan verwacht. Hogere omzet betekent een betere dekking van de uitvoeringskosten. Een betere dekking is gunstig voor de bijdrage die gemeenten betalen aan de uitvoering. De NTW is hoger omdat er meer productieve uren zijn gemaakt in het Leer- en Ontwikkelcentrum én omdat we in de loop van het jaar keuzes hebben gemaakt in het afstoten van minder rendabele werksoorten. Hierdoor is de prijs per uur verbeterd.

De grote geldstroom kent voor de gemeenten een aantal meevallers. In de eerste plaats is er een voordeel van 430.000 euro op de Sociale Werkvoorziening. De oorzaak van deze meevaller bestaat uit het zogeheten Lage Inkomensvoordeel (een subsidie voor dienstverbanden met lage inkomens) én doordat meer mensen uitgestroomd zijn met Begeleid Werken. In die situatie hebben inwoners een contract bij een werkgever. Hierdoor heeft Ferm

Werk lagere loonkosten, wat een voordeel oplevert. Ook is het landelijke subsidiebedrag gunstig bijgesteld. Dit levert al met al voordelen op voor de gemeenten ten opzichte van de begroting 2017.

De uitgekeerde bedragen voor uitkeringen voor levensonderhoud van de vier in Ferm Werk deelnemende gemeenten kenden in 2017 eveneens een gunstige ontwikkeling. Dat betekent een lagere bijdrage voor de gemeenten. Oorzaken zijn verschillend. In de eerste plaats is er sprake van een hogere uitstroom uit de uitkering dan waarmee is begroot. Ook ten opzichte van de prognose na het derde kwartaal, steekt het resultaat over 2017 gunstig af. In het derde kwartaal hadden we nog onvoldoende aanleiding om een zo gunstige uitstroom te verwachten als gerealiseerd.

Vanwege de gunstiger wordende positie van werkzoekenden op de arbeidsmarkt, hebben meer mensen vanuit de WW een baan gevonden. Dat betekent dat in de tweede helft van 2017 de instroom in de bijstand vanuit de WW, voor het eerst sinds 2008 daalde. De lagere instroom heeft uiteraard ook positief bijgedragen aan het resultaat dat minder inwoners zijn aangewezen op een uitkering dan we verwachtten. Als laatste geldt dat de subsidiebedragen van het Rijk voor het verstrekken van uitkeringen, naar boven zijn bijgesteld. Ook dat gegeven leidt tot een lagere gemeentelijke bijdrage.

In de rapportage kunt u verder zien hoe deze ontwikkelingen per gemeente cijfermatig uitpakken. Ik verwijs u dan ook volledigheidshalve naar de bijgevoegde rapportage. De kwartaal-in-beeld rapportages over 2017 zijn reeds in uw bezit. U heeft daarover een afzonderlijke brief ontvangen. Vandaar dat ik op die rapportages nu niet inga.

Tot besluit hecht ik er aan te melden dat deze rapportage of informatie die er in is opgenomen, interessant kan zijn voor de Gemeenteraad.

Uiteraard ben ik bereid tot nadere toelichting in het College, Raad of Commissie/Forum.

Hoogachtend,

B.F. Drost
Algemeen directeur

Toegevoegde bijlagen:

- Rapportage Q4 2017 Ferm Werk
- Kwartaal in beeld gemeente Woerden
- Kwartaal in beeld gemeente Bodegraven-Reeuwijk
- Kwartaal in beeld gemeente Montfoort
- Kwartaal in beeld gemeente Oudewater
- Kwartaal in beeld totaal Ferm Werk

Ferm Werk

Rapportage t/m Q4 2017

Voorlopig

Voor accountantscontrole

Woerden, 15 februari 2018

Carrosserieweg 1
3445 BC Woerden
Tel: 0348-497000

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Onzekerheid in de voorlopige realisatie 2017.....	3
Geen begrotingswijziging in 2017	3
Nieuwe verdeelsystematiek kleine geldstroom ingevoerd per 2017	3
Voorlopige realisatie 2017 vergeleken met de begroting.....	4
Samenvatting.....	4
Toelichting grote geldstroom	5
Gemeentelijke bijdrage BUIG	5
Gemeentelijke bijdrage BBZ	5
Gemeentelijke bijdrage WSW.....	5
Garantiebanen en banen nieuw beschut	6
Detacheringsbanen.....	6
Grote geldstroom: productrealisatie per gemeente.....	7
Kleine geldstroom: productrealisatie per gemeente.....	12
Toelichting kleine geldstroom.....	17
Basisdienstverlening	17
Aanvullende dienstverlening	17
Netto toegevoegde waarde (NTW)	18
Ziekteverzuimcijfers	18

Inleiding

Voor u ligt de rapportage over het jaar 2017. De rapportage is voorlopig. U bent er bekend mee dat er, evenals voorgaande jaren, nog accountantscontrole moet plaatsvinden op de cijfers van 2017. Vandaar dat deze rapportage een voorlopig karakter heeft. Overigens vindt de accountantscontrole plaats vanaf 19 februari. Wij verwachten deze begin maart 2018 af te ronden. Het bestuur van Ferm Werk én de Raad van Commissarissen kunnen spoedig daarna besluiten over de definitieve cijfers.

De kwartaal-in-beeld rapportages over Q4 zijn reeds in uw bezit. Die rapportages, gevoegd bij de onderliggende rapportage, geven een goed beeld van de prestaties van Ferm Werk over 2017.

U bent gewend de kwartaal-in-beeld en de financiële rapportages per kwartaal gelijktijdig te ontvangen. Dat gebeurt in Q4 niet, omdat er gelijktijdig aan de productie van Q4 aan de jaarrekening wordt gewerkt. Het productieproces is daarom afwijkend van de andere kwartalen en bovendien intensiever.

Onzekerheid in de voorlopige realisatie 2017

Per rapportdatum bestaat onzekerheid over de hoogte van de voorziening WW- en BW-uitkering per 31 december 2017. De voorziening blijft gehandhaafd of kan voor een deel vrijvallen ten gunste van het resultaat (kleine geldstroom). In het uiterste geval leidt een vrijval tot een meevaller van 215 K.

Daarnaast kunnen zich nog kleine wijzigingen in de realisatie voordoen, bijvoorbeeld omdat de afrekening servicekosten met de verhuurder van het pand nog binnen moet komen.

Geen begrotingswijziging in 2017

In de vergadering van het algemeen bestuur (AB) van 6 juli jl. is besloten om in 2017 geen begrotingswijziging door te voeren. Aangezien de rapportages na de juli-vergadering een bestendig beeld geven, was er geen aanleiding om dit besluit te herzien.

Het AB heeft destijds de beoordeling van het dagelijks bestuur (DB) overgenomen, dat de verwachte kostenoverschrijding enerzijds het gevolg is van autonome ontwikkelingen (instroom in de uitkering van inwoners) en anderzijds het gevolg van de keuze van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk voor het opnemen van een hoog ambitieniveau in de begroting.

De kostenoverschrijding bij de gemeente Woerden is vooral het gevolg van het aanpassen van de doelstelling voor het versneld huisvesten van statushouders.

Nieuwe verdeelsystematiek kleine geldstroom ingevoerd per 2017

In de vergadering van 21 september jl. heeft het AB van Ferm Werk ingestemd met een andere verdeelsystematiek voor de kosten van de kleine geldstroom met ingang van 2017. De nieuwe verdeelsystematiek is opgenomen in de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling (GR), die eind vorig jaar door de deelnemende gemeenten is goedgekeurd.

Voorlopige realisatie 2017 vergeleken met de begroting

Samenvatting

Zowel met betrekking tot de grote geldstroom als met betrekking tot de kleine geldstroom hebben wij al in december 2016 een waarschuwing afgegeven dat in 2017 een kostenoverschrijding ten opzichte van de begroting onvermijdelijk zou zijn. Dit met name als gevolg van de hogere instroom in 2016 (gemiddeld zo'n 15%) van inwoners die zijn aangewezen op een uitkering.

Na Q3 verwachtten wij een overschrijding op de grote geldstroom van 1.066 K en een overschrijding op de kleine geldstroom van 225 K (de kostenoverschrijding bij Woerden in verband met de begrote extra kosten als gevolg van de huisvesting van statushouders hierbij buiten beschouwing gelaten).

De (voorlopige) realisatie laat zien dat de overschrijding op de grote geldstroom uitkomt op **450 K** en dat de kosten van de kleine geldstroom zelfs **nagenoeg gelijk** uitkomen aan de begroting.

De kosten van de aanvullende dienstverlening nemen toe ten opzichte van begroting met **116 K** (ten opzichte van prognose 34 K).

In het vervolg van de rapportage zal worden ingegaan op de oorzaken.

Onderstaand volgt een samenvatting van de bijdrage per gemeente ten opzichte van de begroting, tevens vergeleken met de prognose na Q3 en de realisatie over 2016.

De gemeentelijke bijdrage wordt gedefinieerd in de productbegroting en is het resultaat van kosten minus dekking Rijk en markt. De dekking vanuit het Rijk bestaat uit het rijksbudget BUIG, de rijksbijdrage BBZ en het rijksbudget WSW.

(- = lagere gemeentelijke bijdrage dan begroot).

Gemeentelijke bijdrage

bedragen in € x 1.000

	realisatie 2017	verschil	begroting 2017	prognose 2017 na Q3	realisatie 2016
Basisdienstverlening					
Grote geldstroom					
Woerden	2.408	-368	2.776	2.828	2.383
Bodegraven-Reeuwijk	722	819	-97	838	669
Montfoort	422	7	415	478	380
Oudewater	342	-8	350	381	259
	3.894	450	3.444	4.525	3.691
Woerden, incidenteel	-	-3.244	3.244	-	-
Kleine geldstroom					
Woerden	3.008	-5	3.013	3.128	2.784
Bodegraven-Reeuwijk	1.305	30	1.274	1.381	1.315
Montfoort	531	-12	543	551	507
Oudewater	415	-16	432	426	411
	5.259	-3	5.262	5.486	5.017
Woerden, incidenteel	59	-318	377	60	
Aanvullende dienstverlening					
Woerden	84	24	60	60	65
Bodegraven-Reeuwijk	199	80	119	189	208
Montfoort	48	9	39	46	45
Oudewater	7	2	6	10	6
	339	116	224	305	324
Totaal	9.551	-2.999	12.550	10.376	9.032

De specificatie per gemeente is terug te vinden op de pagina's 7 t/m 11 (grote geldstroom) en 12 t/m 16 (kleine geldstroom). Hieronder volgt een nadere toelichting op een aantal posten van de grote geldstroom.

Voor een nadere toelichting op de kleine geldstroom wordt verwezen naar pagina 17.

Toelichting grote geldstroom

Gemeentelijke bijdrage BUIG

Na Q3 gingen we uit van een groei van het bestand BUIG bij Woerden en Oudewater van respectievelijk 2% en 4% en een ten opzichte van 1 januari 2017 gelijk blijvend bestand bij Bodegraven-Reeuwijk en Montfoort.

Na Q4 blijkt het bestand bij vooral Woerden en Montfoort fors te zijn afgenomen. Dat is een mooi resultaat en het gevolg van een lagere instroom én een hogere uitstroom. In de kwartaal 4-in-beeld rapportage wordt dit goed zichtbaar.

Behalve een daling van het volume BUIG was er in Q4 ook sprake van een daling van de gemiddelde prijs van de uitkering, met name als gevolg van bijzondere terugontvangsten. Daarnaast steeg het aantal parttime werkende klanten en stegen hun inkomsten. Ook dit heeft bijgedragen aan een verlaging van de gemeentelijke bijdrage.

Bij Woerden heeft dit alles er toe geleid dat de gemeentelijke bijdrage BUIG ten opzichte van de prognose afnam met 152 K. De totale afwijking ten opzichte van prognose bedraagt **134 K (voordelig t.o.v. prognose)**.

Ten opzichte van de begroting neemt de gemeentelijke bijdrage BUIG toe met **1.212 K (nadelig t.o.v. begroting)**. Dit wordt vooral veroorzaakt door de ambitie die is opgenomen in de begroting van Bodegraven-Reeuwijk.

Het rijksbudget BUIG is bedoeld voor de betaling van de uitkeringen PW, IOAW, IOAZ en BBZ starters. Tevens is het bedoeld ter dekking van verstrekte loonkostensubsidies (zoals bedoeld in de P-wet) ten behoeve van garantiebannen en banen nieuw beschut.

Net als in 2016 is ook in 2017 de vangnetregeling van toepassing. Deze regeling compenseert tekorten in de uitkeringen (meer uitgaven dan rijkssubsidie) boven 5% tot 12,5% voor de helft en boven 12,5% volledig (in 2016 gold nog een plafond van 10% in plaats van 12,5%).

Bij de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Montfoort en Oudewater is de vangnetregeling van toepassing.

Gemeentelijke bijdrage BBZ

De gemeentelijke bijdrage BBZ was begroot en geprognosticeerd op 75 K. Ook hier valt op dat de terugontvangsten hoog zijn, op zowel bedrijfskrediet als uitkeringen levensonderhoud aan gevestigde zelfstandigen. Dit heeft mede te maken met de strakkere uitvoering van de regeling BBZ, die vanaf april 2016 volledig door Ferm Werk wordt uitgevoerd en niet meer uitbesteed. De realisatie van de gemeentelijke bijdrage komt uit op een bate van 35 K, een verschil dus van **110 K voordelig, zowel ten opzichte van prognose als van begroting**.

In 2017 is 52 K aan bedrijfskrediet verstrekt (2016: 48 K). De terugontvangsten op in voorgaande jaren verstrekt bedrijfskrediet bedroegen 142 K (2016: 90 K). Bij de declaratie van de kosten BBZ bij het Rijk worden de terugontvangsten op bedrijfskrediet gelijkgesteld aan een "normbate", door het Rijk over 2017 vastgesteld op 77% van de gemiddelde lasten in 2011-2015. Bij Bodegraven-Reeuwijk resulteert dit in een voordeel van 33 K (Woerden 2 K, Montfoort -4 K).

Gemeentelijke bijdrage WSW

De gemeentelijke bijdrage WSW valt fors lager uit dan de prognose namelijk **190 K (voordelig t.o.v. prognose)**. Dit komt in hoofdzaak door het per jaareinde verwerken van het zogenaamde lage inkomensvoordeel (LIV). Het LIV is ingegaan op 1 januari 2017 en is een tegemoetkoming in de loonkosten voor werkgevers die werknemers in dienst hebben met een laag inkomen. De eerste voorlopige beschikking voor de uitkering van het LIV wordt eind maart verwacht. In afwachting van het standpunt van de commissie BBV over het verwerken van de opbrengsten LIV in de jaarrekening 2017 en vanwege bestaande onduidelijkheid over de uiteindelijke uitkering, was in de prognose met deze bate slechts beperkt rekening gehouden.

Ten opzichte van de begroting komt de gemeentelijke bijdrage WSW **432 K (voordelig t.o.v. begroting)** uit. Zoals gemeld in voorgaande rapportages heeft dit vooral te maken met een hogere subsidie vanuit het rijk dan begroot. Daarnaast ontstond een voordeel t.o.v. begroting, omdat meer mensen naar begeleid werken konden worden gebracht. Bij begeleid werken treden SW-medewerkers in dienst van een externe werkgever. Zie onderstaand overzicht:

	realisatie 2017	verschil	begroting 2017	prognose 2017 na Q3	realisatie 2016
Gemiddeld aantal FTE					
SW in begeleid werken	14,7	2,7	12,0	14,7	13,3

Garantiebanen en banen nieuw beschut

De aantallen garantiebanen en nieuw beschut blijven achter bij de begroting. Dit is een landelijke trend en het gevolg van het achterblijven van de toekenning van indicaties (die worden afgegeven door het UWV). Op grond van huidige ontwikkelingen verwachten we de begroting in 2018 met betrekking tot de garantiebanen wel te kunnen realiseren.

Als het gaat om de inspanningen hierbij in de regio, zien we dat het op het terrein van het invullen van garantiebanen begint te lopen (zie de benchmark in de Kwartaal 4-in-beeld). We zijn verheugd met deze ontwikkeling omdat hiermee dit instrument kan worden ingezet voor de kwetsbare groep waarvoor het is ingevoerd. Onderstaand een overzicht van de aantallen:

	realisatie 2017	verschil	begroting 2017	prognose 2017 na Q3	realisatie 2016
<u>Gemiddeld aantal FTE</u>					
Nieuw beschut werkzaam bij FW	0,1	-14,9	15,0	-	-
Nieuw beschut werkzaam elders	0,5	0,5	-	0,5	-
Garantiebanen (1 FTE = 25,5 uur)	28,8	-47,2	76,0	21,0	6,3

Detacheringsbanen

In juli 2016 is gestart met een pilot detacheringsbanen. In de opstartfase werd gebruik gemaakt van Tempo Team als payrollorganisatie. Vanaf maart 2017 is Stichting De Wissel ingericht en treedt op als werkgever van detacheringsbanen. Eind 2017 heeft Stichting De Wissel 40 personen gedetacheerd. In 2017 zijn 6 personen vanuit een detacheringsbaan bemiddeld naar een baan bij een reguliere werkgever.

Een detacheringsbaan wordt aangeboden aan inwoners met een uitkering, voor wie een – tijdelijke – tussenstap door detachering wenselijk is om duurzame plaatsing bij een werkgever mogelijk te maken.

De kandidaat stroomt uit de uitkering en treedt in dienst bij Stichting De Wissel tegen een salaris van minimaal het wettelijk minimum loon. De werkgever betaalt een detacheringsvergoeding die tenminste gelijk is aan de loonwaarde. Door inzet van dit instrument verhogen we niet alleen de kansen van uitkeringsgerechtigden op een reguliere baan, maar maken we tevens optimaal gebruik van de bestaande WSW-infrastructuur voor detacheringen. En we verlagen op deze wijze de kosten BUIG van de grote geldstroom.

De omzet wordt verantwoord onder de grote geldstroom. Vanaf het moment dat de gerealiseerde omzet hoger uitkomt dan het totaal van de loonkosten, komt de alsdan resterende omzet ten gunste van de kleine geldstroom. Ultimo 2017 resteert in de kleine geldstroom een opbrengst van 11 K. Zie onderstaand overzicht.

bedragen in € x 1.000	realisatie 2017	verschil	begroting 2017	prognose 2017 na Q3	realisatie 2016
Omzet detacheringsbanen					
Grote geldstroom	-430	-326	-104	-430	-75
Kleine geldstroom	-11			-27	
<u>Gemiddeld aantal FTE</u>	<u>aantal fte</u>		<u>aantal fte</u>	<u>aantal fte</u>	<u>aantal fte</u>
detacheringsbanen	20,0		10,0	18,7	3,3

Grote geldstroom: productrealisatie per gemeente

Voor de resultaten van de grote geldstroom wordt tevens verwezen naar de kwartaal 4-in-beeld-rapportages per gemeente.

Omschrijving product	kostprijs	volume	Grote geldstroom realisatie 2017				kostprijs	volume	Grote geldstroom begroting 2017			
			Kosten	Dekking					Kosten	Dekking		
				Rijk	Vangnet / Markt	Gemeente				Rijk	Markt	Gemeente
Uitkeringen levensonderhoud	€ 13.250	1097	€ 14.532.875	€ 13.622.436	€ 155.558	€ 754.881	€ 13.654	886	€ 12.098.057	€ 12.555.653		€ -457.596
Regeling Bbz			€ -10.819	€ 23.728		€ -34.546			€ 413.800	€ 338.191		€ 75.609
Inkomensondersteuning minima			€ 2.070.866			€ 2.070.866			€ 1.865.000			€ 1.865.000
Regeling Tegemoetkoming MZ			€ 99.060			€ 99.060						
SW begeleid werken (gem SE)	€ 5.830	14,7	€ 85.645	€ 376.777		€ -291.132	€ 5.873	12,0	€ 70.476	€ 296.160		€ -225.684
SW (gem SE) werkzaam bij Ferm Werk	€ 29.059	283,4	€ 8.235.047	€ 7.268.461		€ 966.586	€ 29.400	276,7	€ 8.135.274	€ 6.829.203		€ 1.306.071
SW arbeidsmatige dagbesteding/co-product ism Reinaerde	€ 29.059	16,0	€ 464.950	€ 410.377		€ 54.573	€ 29.400	17,3	€ 508.326	€ 426.717		€ 81.609
Participatie			€ 257.608			€ 257.608			€ 275.000			€ 275.000
Cafeteria												
Beschut nieuw		0,6	€ 5.190	€ 4.657		€ 533	€ 23.150	15,0	€ 347.250	€ 255.000		€ 92.250
Garantiebanen	€ 4.877	28,8	€ 140.663	€ 140.663		€ -	€ 14.000	76,0	€ 1.064.000	€ 760.000		€ 304.000
Detachingsbanen	€ 21.484	20,0	€ 429.690	€ -	€ 429.690	€ -	€ 23.150	10,0	€ 231.500		€ 104.000	€ 127.500
WIW banen			€ 15.750			€ 15.750						
			€ 26.326.524	€ 21.847.098	€ 585.248	€ 3.894.179			€ 25.008.683	€ 21.460.924	€ 104.000	€ 3.443.759
									Extra kosten in begroting 2017 (incidenteel)			€ 3.244.000

De mutatie debiteuren, die het gevolg is van de waardering van vorderingen op bijstandsccliënten per jaareinde, is verwerkt op de regels Uitkeringen levensonderhoud en Inkomensondersteuning minima.

De regeling Tegemoetkoming meerkosten zorg wordt met ingang van Q2 uitgevoerd voor de gemeenten Woerden, Montfoort en Oudewater. Dit is de reden dat de kosten op deze regeling in de begroting ontbreken.

Ferm Werk - productrealisatie 2017 gemeente Woerden: grote geldstroom

Omschrijving product	kostprijs	volume	Grote geldstroom realisatie 2017				kostprijs	volume	Grote geldstroom begroting 2017			
			Kosten	Dekking					Kosten	Dekking		
				Rijk	Vangnet / Markt	Gemeente				Rijk	Markt	Gemeente
Uitkeringen levensonderhoud	€ 12.693	613	€ 7.783.640	€ 7.494.311	€ -	€ 289.329	€ 13.688	522	€ 7.149.371	€ 6.913.264		€ 236.107
Regeling Bbz			€ -10.701	€ -6.700		€ -4.001			€ 118.000	€ 96.562		€ 21.438
Inkomensondersteuning minima			€ 1.370.524			€ 1.370.524			€ 1.175.000			€ 1.175.000
Regeling Tegemoetkoming MZ			€ 78.780			€ 78.780						
SW begeleid werken (gem SE)	€ 5.830	10,7	€ 62.563	€ 273.829		€ -211.266	€ 5.873	8,8	€ 51.421	€ 216.084		€ -164.663
SW (gem SE) werkzaam bij Ferm Werk	€ 29.059	207,0	€ 6.015.624	€ 5.282.481		€ 733.143	€ 29.400	201,9	€ 5.935.646	€ 4.982.712		€ 952.934
SW arbeidsmatige dagbesteding/co-product ism Reinaerde	€ 29.059	11,7	€ 339.642	€ 298.248		€ 41.393	€ 29.400	12,6	€ 370.884	€ 311.341		€ 59.543
Participatie			€ 93.950			€ 93.950			€ 145.000			€ 145.000
Cafeteria												
Beschut nieuw		0,1	€ 1.733	€ 1.200		€ 533	€ 23.150	9,0	€ 208.350	€ 153.000		€ 55.350
Garantiebanen	€ 5.233	13,8	€ 72.374	€ 72.374		€ -	€ 14.000	42,0	€ 588.000	€ 420.000		€ 168.000
Detacheringsbanen	€ 21.303	9,3	€ 198.541		€ 198.541	€ -	€ 23.150	10,0	€ 231.500		€ 104.000	€ 127.500
WIIW banen			€ 15.750			€ 15.750						
			€ 16.022.420	€ 13.415.744	€ 198.541	€ 2.408.136			€ 15.973.172	€ 13.092.963	€ 104.000	€ 2.776.209
									Extra kosten in begroting 2017 (incidenteel)			€ 3.244.000
Definitief rijksbudget BUIG, bekend gemaakt op 29-9-2017			€ 7.567.885	LKS hierin	€ 73.574	€ 7.494.311						
				uitkeringen	€ 7.494.311							

Ferm Werk - productrealisatie 2017 gemeente Bodegraven-Reeuwijk: grote geldstroom

Omschrijving product	kostprijs	volume	Grote geldstroom realisatie 2017				kostprijs	volume	Grote geldstroom begroting 2017			
			Kosten	Dekking					Kosten	Dekking		
				Rijk	Vangnet / Markt	Gemeente				Rijk	Markt	Gemeente
Uitkeringen levensonderhoud	€ 14.151	294	€ 4.166.046	€ 3.747.892	€ 114.270	€ 303.883	€ 13.987	178	€ 2.493.758	€ 3.323.258		€ -829.500
Regeling Bbz			€ -38.948	€ -667		€ -38.281			€ 218.000	€ 181.379		€ 36.621
Inkomensondersteuning minima			€ 297.618			€ 297.618			€ 320.000			€ 320.000
SW begeleid werken (gem SE)	€ 5.830	2,1	€ 12.430	€ 57.311		€ -44.881	€ 5.873	1,9	€ 10.908	€ 45.839		€ -34.931
SW (gem SE) werkzaam bij Ferm Werk	€ 29.059	41,1	€ 1.195.142	€ 1.105.594		€ 89.547	€ 29.400	42,8	€ 1.259.173	€ 1.057.020		€ 202.153
SW arbeidsmatige dagbesteding/co-product ism Reinaerde	€ 29.059	2,3	€ 67.478	€ 62.422		€ 5.056	€ 29.400	2,7	€ 78.678	€ 66.047		€ 12.631
Participatie			€ 109.096			€ 109.096			€ 75.000			€ 75.000
Cafeteria												
Beschut nieuw		0,5	€ 3.457	€ 3.457		€ -	€ 23.150	4,0	€ 92.600	€ 68.000		€ 24.600
Garantiebanen	€ 4.271	9,6	€ 40.915	€ 40.915		€ -	€ 14.000	24,0	€ 336.000	€ 240.000		€ 96.000
Detacheringsbanen	€ 22.108	5,8	€ 128.670		€ 128.670	€ -						
WIW banen												
			€ 5.981.903	€ 5.016.924	€ 242.941	€ 722.039			€ 4.884.118	€ 4.981.543	€ -	€ -97.426

Definitief rijksbudget BUIG, bekend gemaakt op 29-9-2017 € 3.792.264 LKS hierin € 44.372
uitkeringen € 3.747.892

Beschut nieuw

De doorbetaling van begeleidingskosten is opgenomen onder "Participatie".

Ferm Werk - productrealisatie 2017 gemeente Montfoort: grote geldstroom

Omschrijving product	kostprijs	volume	Grote geldstroom realisatie 2017				Grote geldstroom begroting 2017	kostprijs	volume	Grote geldstroom begroting 2017			
			Kosten	Dekking						Kosten	Dekking		
				Rijk	Vangnet / Markt	Gemeente					Rijk	Markt	Gemeente
Uitkeringen levensonderhoud	€ 13.392	108	€ 1.443.616	€ 1.309.720	€ 33.654	€ 100.242	€ 13.304	105	€ 1.398.031	€ 1.295.848		€ 102.183	
Regeling Bbz			€ 25.866	€ 18.644		€ 7.222			€ 29.200	€ 22.281		€ 6.919	
Inkomensondersteuning minima			€ 215.610			€ 215.610			€ 185.000			€ 185.000	
Regeling Tegemoetkoming MZ			€ 10.660			€ 10.660							
SW begeleid werken (gem SE)	€ 5.830	0,9	€ 5.104	€ 22.004		€ -16.900	€ 5.873	0,7	€ 3.899	€ 16.384		€ -12.485	
SW (gem SE) werkzaam bij Ferm Werk	€ 29.059	16,9	€ 490.751	€ 424.483		€ 66.269	€ 29.400	15,3	€ 450.047	€ 377.795		€ 72.253	
SW arbeidsmatige dagbesteding/co-product ism Reinaerde	€ 29.059	1,0	€ 27.708	€ 23.966		€ 3.742	€ 29.400	1,0	€ 28.121	€ 23.606		€ 4.515	
Participatie			€ 34.680			€ 34.680			€ 30.000			€ 30.000	
Cafeteria													
Beschut nieuw			€ -	€ -		€ -	€ 23.150	1,0	€ 23.150	€ 17.000		€ 6.150	
Garantiebanen	€ 5.148	4,3	€ 22.030	€ 22.030		€ -	€ 14.000	5,0	€ 70.000	€ 50.000		€ 20.000	
Detachingsbanen	€ 21.443	2,4	€ 51.462		€ 51.462	€ -							
WIW banen													
			€ 2.327.487	€ 1.820.847	€ 85.117	€ 421.524			€ 2.217.448	€ 1.802.914	€ -	€ 414.534	
Definitief rijksbudget BUIG, bekend gemaakt op 29-9-2017				€ 1.331.750	LKS hierin	€ 22.030							
					uitkeringen	€ 1.309.720							

Ferm Werk - productrealisatie 2017 gemeente Oudewater: grote geldstroom

Omschrijving product	kostprijs	volume	Grote geldstroom realisatie 2017				Grote geldstroom begroting 2017	kostprijs	volume	Grote geldstroom begroting 2017			
			Kosten	Dekking						Kosten	Dekking		
				Rijk	Vangnet / Markt	Gemeente					Rijk	Markt	Gemeente
Uitkeringen levensonderhoud	€ 14.000	81	€ 1.139.573	€ 1.070.513	€ 7.634	€ 61.426	€ 13.153	80	€ 1.056.896	€ 1.023.283		€ 33.613	
Regeling Bbz			€ 12.964	€ 12.451		€ 513			€ 48.600	€ 37.969		€ 10.631	
Inkomensondersteuning minima			€ 187.113			€ 187.113			€ 185.000			€ 185.000	
Regeling Tegemoetkoming MZ			€ 9.620			€ 9.620							
SW begeleid werken (gem SE)	€ 5.830	1,0	€ 5.549	€ 23.633		€ -18.084	€ 5.873	0,7	€ 4.248	€ 17.853		€ -13.605	
SW (gem SE) werkzaam bij Ferm Werk	€ 29.059	18,4	€ 533.529	€ 455.902		€ 77.627	€ 29.400	16,7	€ 490.408	€ 411.676		€ 78.732	
SW arbeidsmatige dagbesteding/co-product ism Reinaerde	€ 29.059	1,0	€ 30.123	€ 25.740		€ 4.383	€ 29.400	1,0	€ 30.643	€ 25.723		€ 4.920	
Participatie			€ 19.882			€ 19.882			€ 25.000			€ 25.000	
Cafeteria													
Beschut nieuw			€ -	€ -		€ -	€ 23.150	1,0	€ 23.150	€ 17.000		€ 6.150	
Garantiebanen	€ 4.647	1,1	€ 5.344	€ 5.344		€ -	€ 14.000	5,0	€ 70.000	€ 50.000		€ 20.000	
Detacheringsbanen	€ 20.738	2,5	€ 51.017		€ 51.017	€ -							
WIW banen													
			€ 1.994.713	€ 1.593.583	€ 58.650	€ 342.480			€ 1.933.945	€ 1.583.504	€ -	€ 350.441	
Definitief rijksbudget BUIG, bekend gemaakt op 29-9-2017			€ 1.075.857	LKS hierin	€ 5.344								
				uitkeringen	€ 1.070.513								

Kleine geldstroom: productrealisatie per gemeente

Omschrijving product	omschrijving eenheid	kostprijs direct	kostprijs indirect	kostprijs totaal	volume	Kleine geldstroom realisatie 2017			volume	begroting kleine geld- stroom 2017 Gemeente
						Kosten	Dekking Markt	Gemeente		
						opslag indirecte kosten: 20% (diensten derden: 10%)				
Basis										
Algemene bijstand	uitkeringen BUIG	€ 1.677.217	€ 328.568	€ 2.005.784	100%	€ 2.005.784		€ 2.005.784	500	€ 957.400
Bezwaar en beroep	kosten adviescommissie	€ 50.800	€ 5.080	€ 55.880	100%	€ 55.880		€ 55.880	100	€ 63.800
Inkomensondersteuning	uitkeringen bijz. bijstand + declaratieregeling	€ 797.834	€ 156.296	€ 954.130	100%	€ 954.130		€ 954.130	926 2350	€ 957.400 € 957.400
SW begeleid werken	voorraad medew. (gem fte)	€ 1.091	€ 214	€ 1.305	15	€ 19.166		€ 19.166	12	€ 16.700
SW werkzaam bij Ferm Werk	voorraad medew. (gem fte) productief werkzaam	€ 11.680	€ 2.288	€ 13.969	258	€ 3.605.451	€ 3.803.422	€ -197.971	252	€ -104.399
SW arbeidsmatige dagbesteding/co-product ism Reinaerde	voorraad medew. (gem fte)	€ 8.734	€ 1.711	€ 10.445	15	€ 156.670		€ 156.670	16	€ 170.600
Beschut nieuw	aantal dienstverb. (gem fte)	€ 8.732	€ 1.711	€ 10.443	0,1	€ 1.449	€ -	€ 1.449	15	€ 109.200
Garantiebanen	aantal banen (obv 25,5 uur)	€ 1.673	€ 328	€ 2.000	19	€ 38.524		€ 38.524	76	€ -
Participatie	aantal medew. WGDV en									
algemene kosten incl WGDV	sturing/ondersteuning	€ 408.346	€ 79.995	€ 488.342	100%	€ 488.342		€ 488.342	926	€ 2.073.899
Leer- en ontwikkelcentrum	aantal consultants werk	€ 708.498	€ 138.795	€ 847.293	100%	€ 847.293	€ 130.000	€ 717.293		
Consulenten werk & part.	aantal consultants w & p	€ 87.915	€ 17.223	€ 105.138	8,9	€ 938.412		€ 938.412		
Detabanen	aantal dienstverb. (gem fte)	€ 3.868	€ 758	€ 4.625	20,0	€ 92.510	€ 11.101	€ 81.409	10	€ 46.200
Buddy trajecten	aantal trajecten								50	€ 13.500
						€ 9.203.611	€ 3.944.523	€ 5.259.088		€ 5.261.700
Consulent statushouders	aantal consulenten	€ 49.213	€ 9.641	€ 58.854	1,0	€ 58.854		€ 58.854	extra kstn	€ 377.000
						€ 9.262.465	€ 3.944.523	€ 5.317.942		€ 5.638.700
Aanvullend										
Schuldhelpverlening	kosten uitbesteed werk		10%			€ 182.122		€ 182.122		€ 137.500
Huisvesting statushouders	aantal woningen		inclusief	€ 743	77	€ 57.100		€ 57.100	66	€ 49.500
Regeling WIW						€ 4.600		€ 4.600		€ 4.200
Regeling Tegemoetkoming meerkosten zorg						€ 54.000		€ 54.000		
Ondersteuningsfonds						€ 35.000		€ 35.000		
Overige kosten						€ 6.456		€ 6.456		€ 32.500
						€ 339.278	€ -	€ 339.278		€ 223.700

FermWerk - productrealisatie 2017 gemeente Woerden: kleine geldstroom

Omschrijving product	omschrijving eenheid	kostprijs direct	kostprijs indirect	kostprijs totaal	aandeel	Kleine geldstroom realisatie 2017			volume	begroting kleine geld- stroom 2017 Gemeente
						Kosten	Dekking			
		opslag indirecte kosten: 20% (diensten derden: 10%)					Markt	Gemeente		
Basis										
Algemene bijstand	uitkeringen BUIG	€ 1.677.217	€ 328.568	€ 2.005.784	54%	€ 1.084.884		€ 1.084.884	274	€ 524.200
Bezwaar en beroep	kosten adviescommissie	€ 50.800	€ 5.080	€ 55.880	47%	€ 26.153		€ 26.153	62	€ 39.600
Inkomensondersteuning	uitkeringen bijz. bijstand + declaratieregeling	€ 797.834	€ 156.296	€ 954.130	65%	€ 617.661		€ 617.661	507 1515	€ 524.200 € 617.000
SW begeleid werken	voorraad medew. (gem fte)	€ 1.091	€ 214	€ 1.305	11	€ 14.000		€ 14.000	9	€ 12.200
SW werkzaam bij Ferm Werk	voorraad medew. (gem fte) productief werkzaam	€ 11.680	€ 2.288	€ 13.969	189	€ 2.633.748	€ 2.778.364	€ -144.616	184	€ -76.163
SW arbeidsmatige dagbesteding/co-product ism Reinaerde	voorraad medew. (gem fte)	€ 8.734	€ 1.711	€ 10.445	11	€ 114.446		€ 114.446	12	€ 124.500
Beschut nieuw	aantal dienstverb. (gem fte)	€ 8.732	€ 1.711	€ 10.443	0,1	€ 1.449		€ 1.449	9	€ 65.500
Garantiebanen	aantal banen (obv 25,5 uur)	€ 1.673	€ 328	€ 2.000	14	€ 27.663		€ 27.663	42	€ -
Participatie	aantal medew. WGDV en									
algemene kosten incl WGDV	sturing/ondersteuning	€ 408.346	€ 79.995	€ 488.342	54%	€ 264.133		€ 264.133	507	€ 1.135.470
Leer- en ontwikkelcentrum	aantal consulenten werk	€ 708.498	€ 138.795	€ 847.293	62%	€ 524.135	€ 80.418	€ 443.717		
Consulenten werk & part.	aantal consulenten w & p	€ 87.915	€ 17.223	€ 105.138	4,9	€ 520.381		€ 520.381		
Detabanen	aantal dienstverb. (gem fte)	€ 3.868	€ 758	€ 4.625	9,3	€ 43.110	€ 5.173	€ 37.937	10	€ 46.200
Buddy trajecten	aantal trajecten									
						€ 5.871.764	€ 2.863.955	€ 3.007.809		€ 3.012.707
Consulent statushouders	aantal consulenten	€ 49.213	€ 9.641	€ 58.854	1,0	€ 58.854		€ 58.854	extra kstn	€ 377.000
						€ 5.930.618	€ 2.863.955	€ 3.066.663		€ 3.389.707
Aanvullend										
Huisvesting statushouders	aantal woningen		inclusief	€ 743	45	€ 33.400		€ 33.400	32	€ 23.300
Regeling WIW						€ 4.600		€ 4.600		€ 4.200
Regeling Tegemoetkoming meerkosten zorg						€ 42.012		€ 42.012		
Overige kosten						€ 4.474		€ 4.474		€ 32.500
						€ 84.486	€ -	€ 84.486		€ 60.000

FermWerk - productrealisatie 2017 gemeente Bodegraven-Reeuwijk: kleine geldstroom

Omschrijving product	omschrijving eenheid	kostprijs direct	kostprijs indirect	kostprijs totaal	volume	Kleine geldstroom realisatie 2017			volume	begroting kleine geld- stroom 2017 Gemeente
						Kosten	Dekking			
		opslag indirecte kosten: 20% (diensten derden: 10%)					Markt	Gemeente		
Basis										
Algemene bijstand	uitkeringen BUIG	€ 1.677.217	€ 328.568	€ 2.005.784	29%	€ 571.993		€ 571.993	129	€ 247.100
Bezwaar en beroep	kosten adviescommissie	€ 50.800	€ 5.080	€ 55.880	34%	€ 18.975		€ 18.975	18	€ 11.500
Inkomensondersteuning	uitkeringen bijz. bijstand +	€ 797.834	€ 156.296	€ 954.130	15%	€ 141.644		€ 141.644	239	€ 247.100
	declaratieregeling								437	€ 178.000
SW begeleid werken	voorraad medew. (gem fte)	€ 1.091	€ 214	€ 1.305	2	€ 2.781		€ 2.781	2	€ 2.600
SW werkzaam bij Ferm Werk	voorraad medew. (gem fte) productief werkzaam	€ 11.680	€ 2.288	€ 13.969	37	€ 523.254	€ 551.986	€ -28.731	39	€ -16.122
SW arbeidsmatige dagbesteding/co-product ism Reinaerde	voorraad medew. (gem fte)	€ 8.734	€ 1.711	€ 10.445	2	€ 22.737		€ 22.737	2	€ 26.400
Beschut nieuw	aantal dienstverb. (gem fte)	€ 8.732	€ 1.711	€ 10.443	0	€ -		€ -	4	€ 29.100
Garantiebanen	aantal banen (obv 25,5 uur)	€ 1.673	€ 328	€ 2.000	0	€ -		€ -	24	€ -
Participatie	aantal medew. WGDV en									
algemene kosten incl WGDV	sturing/ondersteuning	€ 408.346	€ 79.995	€ 488.342	29%	€ 139.261		€ 139.261	239	€ 535.305
Leer- en ontwikkelcentrum	aantal consulenten werk	€ 708.498	€ 138.795	€ 847.293	23%	€ 191.044	€ 29.312	€ 161.732		
Consulenten werk & part.	aantal consulenten w & p	€ 87.915	€ 17.223	€ 105.138	2,4	€ 250.672		€ 250.672		
Detabanen	aantal dienstverb. (gem fte)	€ 3.868	€ 758	€ 4.625	5,8	€ 26.920	€ 3.230	€ 23.690	0	€ -
Buddy trajecten	aantal trajecten								50	€ 13.500
						€ 1.889.282	€ 584.528	€ 1.304.754		€ 1.274.483
Aanvullend										
Schuldhelpverlening	kosten uitbesteed werk		10%			€ 149.659		€ 149.659		€ 104.500
Huisvesting statushouders	aantal woningen		inclusief	€ 743	17	€ 12.600		€ 12.600	20	€ 14.600
Ondersteuningsfonds						€ 35.000		€ 35.000		€ -
Overige kosten						€ 1.919		€ 1.919		
						€ 199.177	€ -	€ 199.177		€ 119.100

FermWerk - productrealisatie 2017 gemeente Montfoort: kleine geldstroom

Omschrijving product	omschrijving eenheid	kostprijs direct	kostprijs indirect	kostprijs totaal	volume	Kleine geldstroom realisatie 2017			volume	begroting kleine geld- stroom 2017 Gemeente
						Kosten	Dekking			
		opslag indirecte kosten: 20% (diensten derden: 10%)					Markt	Gemeente		
Basis										
Algemene bijstand	uitkeringen BUIG	€ 1.677.217	€ 328.568	€ 2.005.784	10%	€ 195.096		€ 195.096	55	€ 105.500
Bezwaar en beroep	kosten adviescommissie	€ 50.800	€ 5.080	€ 55.880	17%	€ 9.488		€ 9.488	11	€ 7.000
Inkomensondersteuning	uitkeringen bijz. bijstand + declaratieregeling	€ 797.834	€ 156.296	€ 954.130	11%	€ 106.249		€ 106.249	102 208	€ 105.500 € 84.800
SW begeleid werken	voorraad medew. (gem fte)	€ 1.091	€ 214	€ 1.305	1	€ 1.142		€ 1.142	1	€ 900
SW werkzaam bij Ferm Werk	voorraad medew. (gem fte) productief werkzaam	€ 11.680	€ 2.288	€ 13.969	15	€ 214.860	€ 226.657	€ -11.798	14	€ -5.819
SW arbeidsmatige dagbesteding/co-product ism Reinaerde	voorraad medew. (gem fte)	€ 8.734	€ 1.711	€ 10.445	1	€ 9.336		€ 9.336	1	€ 9.400
Beschut nieuw	aantal dienstverb. (gem fte)	€ 8.732	€ 1.711	€ 10.443	0	€ -		€ -	1	€ 7.300
Garantiebanen	aantal banen (obv 25,5 uur)	€ 1.673	€ 328	€ 2.000	4	€ 8.560		€ 8.560	5	€ -
Participatie	aantal medew. WGDV en									
algemene kosten incl WGDV	sturing/ondersteuning	€ 408.346	€ 79.995	€ 488.342	10%	€ 47.499		€ 47.499	102	€ 228.390
Leer- en ontwikkelcentrum	aantal consulenten werk	€ 708.498	€ 138.795	€ 847.293	9%	€ 73.873	€ 11.334	€ 62.539		
Consulenten werk & part.	aantal consulenten w & p	€ 87.915	€ 17.223	€ 105.138	0,9	€ 93.581		€ 93.581		
Detabanen	aantal dienstverb. (gem fte)	€ 3.868	€ 758	€ 4.625	2,4	€ 11.101	€ 1.332	€ 9.769	0	€ -
Buddy trajecten	aantal trajecten									
						€ 770.785	€ 239.324	€ 531.462	€ 542.971	
Aanvullend										
Schuldhelpverlening	kosten uitbesteed werk		10%			€ 32.463		€ 32.463		€ 33.000
Huisvesting statushouders	aantal woningen		inclusief	€ 743	10	€ 7.400		€ 7.400	8	€ 5.800
Regeling Tegemoetkoming meerkosten zorg						€ 6.819		€ 6.819		
Overige kosten						€ 1.486		€ 1.486		€ -
						€ 48.168	€ -	€ 48.168	€ 38.800	

FermWerk - productrealisatie 2017 gemeente Oudewater: kleine geldstroom

Omschrijving product	omschrijving eenheid	kostprijs direct	kostprijs indirect	kostprijs totaal	volume	Kleine geldstroom realisatie 2017			volume	begroting kleine geld- stroom 2017	
						Kosten	Dekking			Gemeente	
						opslag indirecte kosten: 20% (diensten derden: 10%)					
Basis											
Algemene bijstand	uitkeringen BUIG	€ 1.677.217	€ 328.568	€ 2.005.784	8%	€ 153.812		€ 153.812	42	€	80.600
Bezwaar en beroep	kosten adviescommissie	€ 50.800	€ 5.080	€ 55.880	2%	€ 1.265		€ 1.265	9	€	5.700
Inkomensondersteuning	uitkeringen bijz. bijstand + declaratieregeling	€ 797.834	€ 156.296	€ 954.130	9%	€ 88.576		€ 88.576	78 190	€	80.600 77.600
SW begeleid werken	voorraad medew. (gem fte)	€ 1.091	€ 214	€ 1.305	1	€ 1.242		€ 1.242	1	€	1.000
SW werkzaam bij Ferm Werk	voorraad medew. (gem fte) productief werkzaam	€ 11.680	€ 2.288	€ 13.969	17	€ 233.589	€ 246.415	€ -12.826	15	€	-6.295
SW arbeidsmatige dagbesteding/co-product ism Reinaerde	voorraad medew. (gem fte)	€ 8.734	€ 1.711	€ 10.445	1	€ 10.150		€ 10.150	1	€	10.300
Beschut nieuw	aantal dienstverb. (gem fte)	€ 8.732	€ 1.711	€ 10.443	0	€ -		€ -	1	€	7.300
Garantiebanen	aantal banen (obv 25,5 uur)	€ 1.673	€ 328	€ 2.000	1	€ 2.300		€ 2.300	5	€	-
Participatie	aantal medew. WGDV en										
algemene kosten incl WGDV	sturing/ondersteuning	€ 408.346	€ 79.995	€ 488.342	8%	€ 37.448		€ 37.448	78	€	174.734
Leer- en ontwikkelcentrum	aantal consulenten werk	€ 708.498	€ 138.795	€ 847.293	7%	€ 58.241	€ 8.936	€ 49.305			
Consulenten werk & part.	aantal consulenten w & p	€ 87.915	€ 17.223	€ 105.138	0,7	€ 73.778		€ 73.778			
Detabanen	aantal dienstverb. (gem fte)	€ 3.868	€ 758	€ 4.625	2,5	€ 11.379	€ 1.365	€ 10.013	0	€	-
Buddy trajecten	aantal trajecten										
						€ 671.780	€ 256.716	€ 415.063			
Aanvullend											
Schuldhelpverlening	aantal dossiers	wisselend	10%	wisselend	wisselend	€ -		€ -			
Huisvesting statushouders	aantal woningen		inclusief	€ 743	5	€ 3.700		€ 3.700	6	€	5.800
Regeling Tegemoetkoming meerkosten zorg						€ 5.169		€ 5.169			
Overige kosten						€ -1.422		€ -1.422		€	-
						€ 7.447	€ -	€ 7.447			

Toelichting kleine geldstroom

Basisdienstverlening

bedragen in € x 1.000

	realisatie 2017	verschil	begroting 2017	prognose 2017 na Q3	realisatie 2016
Omzet	-3.945		-3.495	-3.915	-4.343
Kosten van de omzet	684		370	785	811
Netto toegevoegde waarde	-3.260	-135	-3.125	-3.130	-3.532
Personeelskosten	5.948	271	5.677	6.022	5.775
Huur- en servicekosten	606	-25	631	607	628
Kosten ICT hosting	245	14	231	245	229
Afschrijvingen	327	-8	335	335	362
Rentelasten	38	-12	50	45	41
Incidentele baten minus lasten	-	-	-	-	151
Overige bedrijfslasten	1.355	-108	1.463	1.362	1.363
Uitvoeringskosten	8.519	132	8.387	8.616	8.549
Gemeentelijke bijdrage	5.259	-3	5.262	5.486	5.017
Enmalige kosten t.l.v. gemeente Woerden	59	-318	377	60	
Bijdrage gemeente Woerden	59	-318	377	60	

De gemeentelijke bijdrage komt uit op 5.259 K. Dat is 3 K minder dan de begroting en 227 K lager dan de prognose na Q3.

De begroting van de eenmalige kosten t.l.v. de gemeente Woerden vloeit voort uit de ambitie van deze gemeente voor het versneld huisvesten van 400 vergunninghouders. De ambitie is in 2017 gewijzigd; Woerden huisvest behalve de taakstelling alleen nog de gezinsherenigingen. De besteding ad 59 K betreft de kosten van een consultant statushouders.

In 2017 neemt de NTW ten opzichte van de begroting toe met 135 K. Dit is een heel mooi resultaat, want de prognose na Q3 ging nog uit van een toename van 5 K ten opzichte van begroting. Zie de volgende pagina voor een nadere toelichting. In 2016 bedroeg de NTW 3.532 K. Dit was uitzonderlijk hoog en zorgde er daarmee voor dat er extra dekking kwam voor de al in 2016 toenemende uitvoeringskosten.

Ten opzichte van de begroting nemen de uitvoeringskosten toe met 132 K. Dat is echter 97 K lager dan waarmee in de prognose rekening was gehouden. Het verschil met de prognose bestaat o.a. uit 22 K hogere doorbelasting aan de Aanvullende dienstverlening en 15 K meer ontvangen ESF subsidie (tot een totaal van 40 K).

Aanvullende dienstverlening

bedragen in € x 1.000

	realisatie 2017	verschil	begroting 2017	prognose 2017 na Q3	realisatie 2016
Schuldhelpverlening	182	45	138	176	192
Huisvesting statushouders	57	8	50	33	95
Idem, eenmalig gem. Woerden	-	-33	33	-	-
Uitvoering regeling Tegemoetkoming					
Meerkosten Zorg	54	54	-	55	-
Ondersteuningsfonds Bo-Re	35	35	-	36	25
Overige	11	7	4	5	12
Gemeentelijke bijdrage	339	116	224	305	324

Met ingang van 1 april wordt de regeling Tegemoetkoming meerkosten zorg uitgevoerd voor de gemeenten Woerden, Montfoort en Oudewater. Hiermee was in de begroting geen rekening gehouden. Dit geldt ook voor de uitvoering van het Ondersteuningsfonds voor de gemeente Bodegraven-Reeuwijk.

Netto toegevoegde waarde (NTW)

bedragen in € x 1.000	realisatie	verschil	begroting	prognose	realisatie
	2017		2017	2017 na Q3	2016
Beschut werk	-466		-385	-375	-413
Nieuw beschut werk	-		-45	-	-
Groen	-520		-605	-500	-710
Externe projecten	-1.518		-1.395	-1.505	-1.576
Individuele detacheringen	-757		-695	-750	-833
NTW kleine geldstroom	-3.260	-135	-3.125	-3.130	-3.532
Gemiddeld aantal FTE					
<u>Kleine geldstroom</u>	aantal fte		aantal fte	aantal fte	aantal fte
SW werkzaam bij FW	293,1		287,0	293,3	309,4
Nieuw beschut werkzaam bij FW	0,1		15,0		
	<u>293,2</u>		<u>302,0</u>	<u>293,3</u>	<u>309,4</u>

Zoals blijkt uit bovenstaand overzicht is er beduidend meer NTW gerealiseerd dan in de prognose was voorzien, namelijk 130 K meer (ten opzichte van begroting 135 K meer).

Voor een deel wordt dit verklaard door de toename van het aantal productieve uren die in het LOC (en daar buiten) zijn gerealiseerd door cliënten vanuit de Participatiewet. Dit resulteerde in een bate van 130 K (prognose: 85 K, realisatie 2016: 98 K). Zie pagina 12 "Kleine geldstroom: productrealisatie per gemeente".

Daarnaast is in 2017 afscheid genomen van een product (beschut werk) met een relatief laag rendement; hiervoor in de plaats zijn beter renderende assemblage-opdrachten aangenomen. In Q4 konden in dat kader gunstige afspraken worden gemaakt met een nieuwe assemblage-klant. Tevens is in Q4 hard gewerkt, mede met inzet van detacheringbanen, aan een grote verpakkingsopdracht.

Ziekteverzuimcijfers

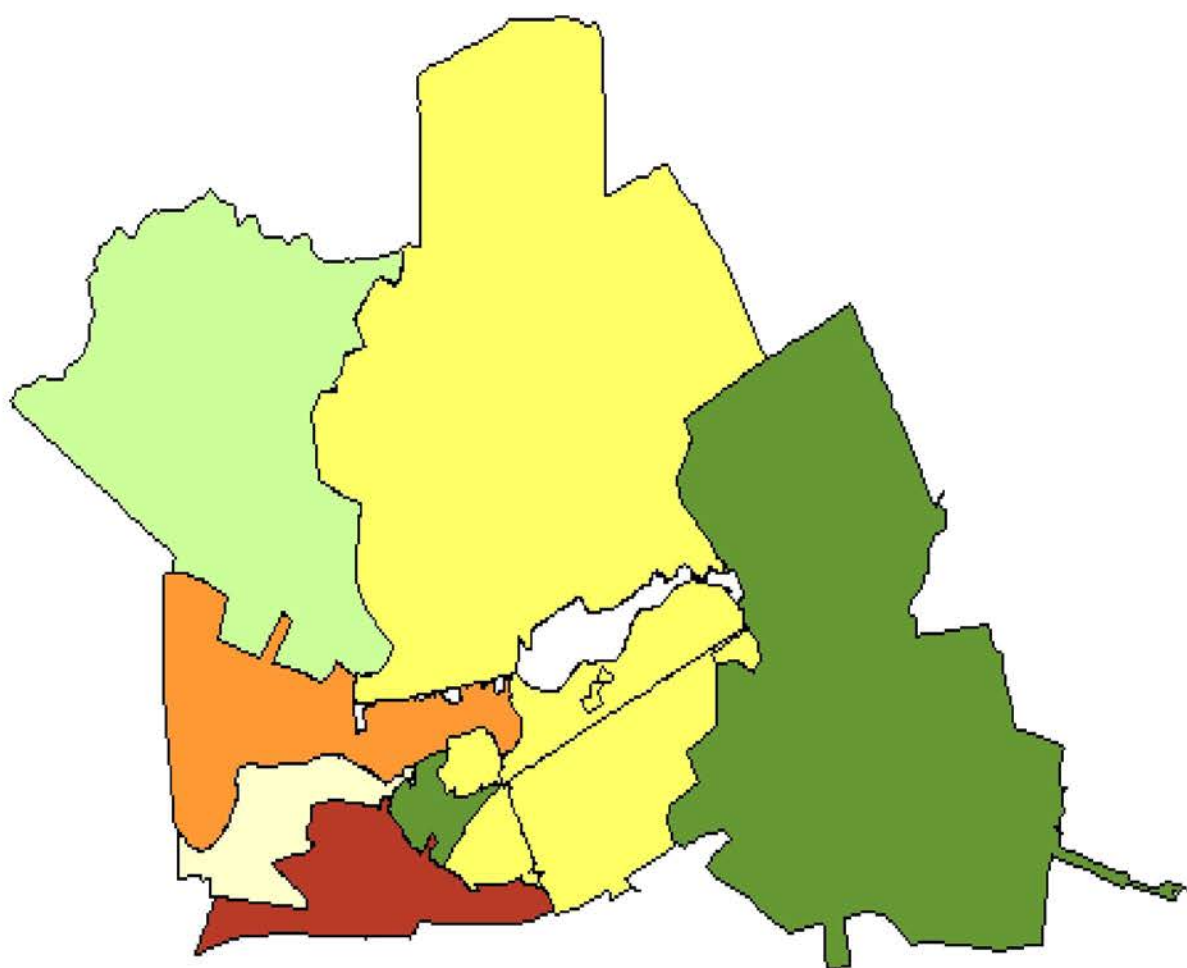
Ultimo 2016 bedroeg het percentage ziekteverzuim voor de WSW (voortschrijdend gemiddelde over de afgelopen 12 maanden) 11,6%; ultimo 2017 komt het voortschrijdend gemiddelde ziekteverzuim uit op 12,8%. Het hogere verzuimpercentage voor de WSW beweegt zich nog net onder het landelijke niveau. Voor een deel bestaat het verzuim uit kortdurend frequent verzuim. Afgelopen jaar zijn we een programma gestart waarbij we met name het kortdurend frequente verzuim willen beïnvloeden.

Onderstaand een overzicht met betrekking tot de overige (reguliere) dienstverbanden. Opvallend is het aanhoudend hoge ziekteverzuim bij de GR dienstverbanden. Dit heeft vooral te maken met niet beïnvloedbare en niet-werk-gerelateerde situaties.

	gemiddeld ziekteverzuim in 2017				gemiddeld
	in Q1	t/m Q2	t/m Q3	t/m Q4	ziekteverzuim in 2016
Dienstverband GR	7,4%	9,2%	8,8%	8,5%	6,4%
Dienstverband SFD	3,2%	1,9%	1,9%	2,2%	3,4%

Kwartaal 4-in-beeld rapportage 2017

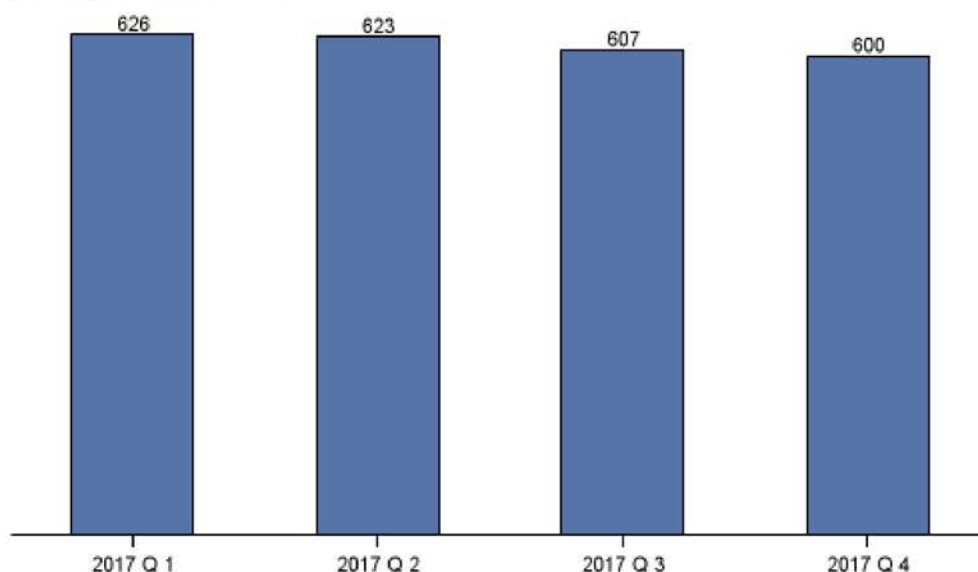
Woerden

GM0632

BUIG (gebundelde uitkering: PW, IOAW/IOAZ, levensonderhoud aan startende zelfstandigen)

Standcijfer ultimo maand

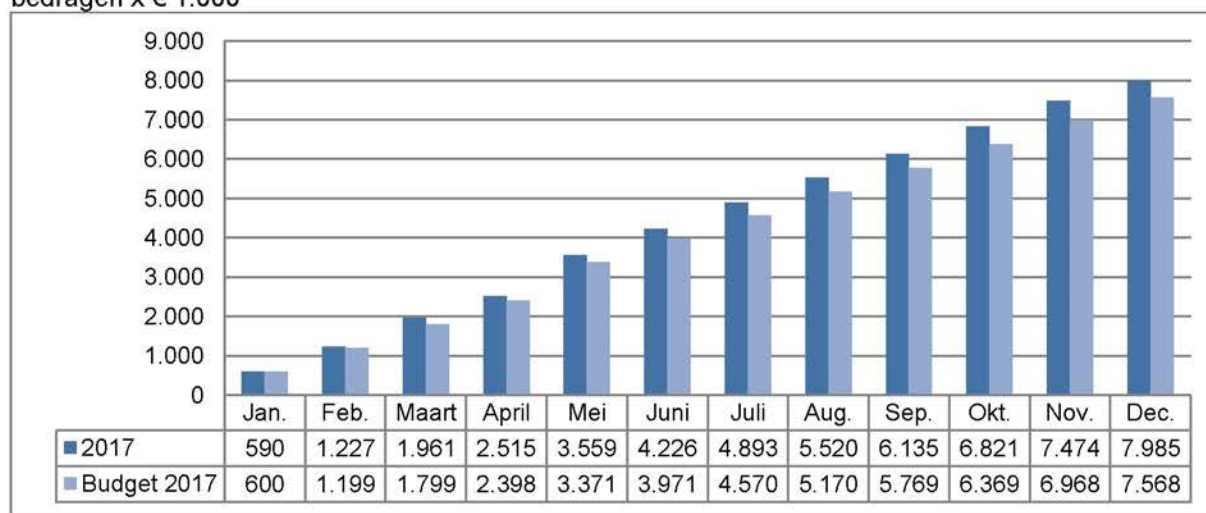

Op 1 januari bedroeg het standcijfer 610 uitkeringen. Ten opzichte van deze beginstand is het aantal uitkeringen in 2017 afgenomen met 10 ofwel een daling van 2%.

Het gemiddeld aantal uitkeringen komt uit op 613 (2016: 547, ofte wel een stijging van 12%).

Elke maand is sprake van een "onderhanden werk" positie, waardoor standcijfers in volgende rapportages met terugwerkende kracht kunnen worden aangepast.

Uitgaven BUIG per maand cumulatief
bedragen x € 1.000

De uitgaven worden vergeleken met het op 29-9-2017 bekend gemaakte definitieve rijksbudget.

Woerden komt in 2017 in aanmerking voor de vangnetregeling. Deze regeling compenseert tekorten in de uitkeringen (meer uitgaven dan rijkssubsidie) boven 5% tot 12,5% voor de helft en boven 12,5% volledig.

Standcijfer leefvorm

	2017 Q 1	2017 Q 2	2017 Q 3	2017 Q 4
Alleenstaande	414	413	396	390
Alleenstaande ouder	96	96	95	92
Anders	1		1	1
Gehuwd / samenwonend	115	114	115	117
Totaal	626	623	607	600

Standcijfer leeftijdscategorie

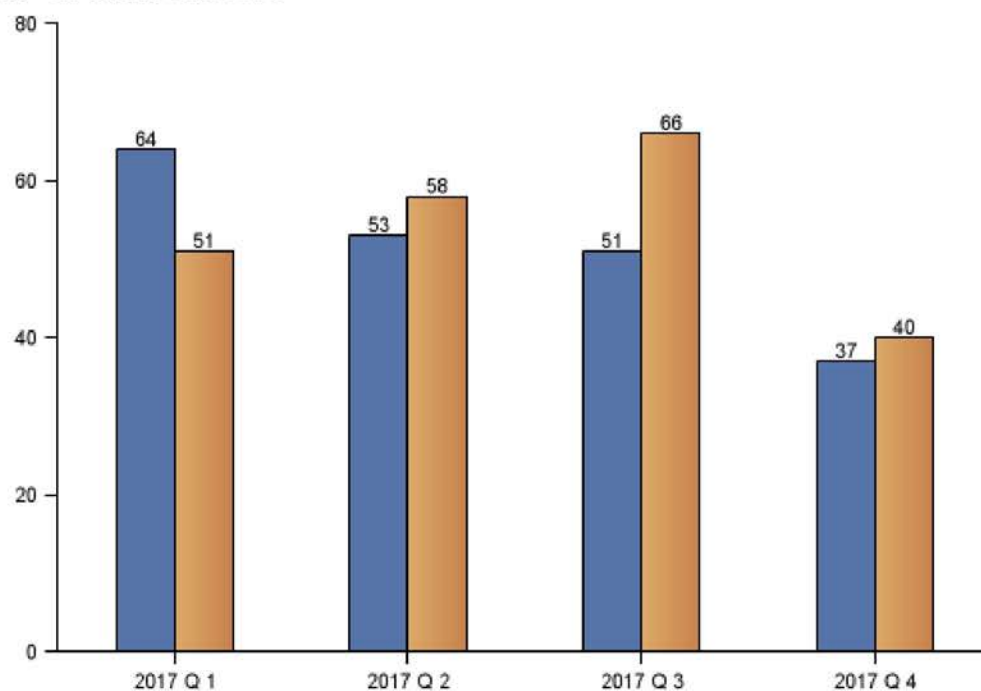
	2017 Q 1	2017 Q 2	2017 Q 3	2017 Q 4
18-26	76	79	73	70
27-45	248	245	246	242
46-55	147	149	144	147
56-AOW	155	150	144	141
Totaal	626	623	607	600

Standcijfer indeling per categorie

	2017 Q 1	2017 Q 2	2017 Q 3	2017 Q 4
Categorie 1	13	16	20	19
Categorie 2	180	216	228	228
Categorie 3	277	289	286	303
Categorie 4	83	91	103	106
Totaal	553	612	637	656

- Categorie 1: direct bemiddelbaar (binnen 12 maanden plaatsbaar op reguliere vacature)
Categorie 2: korte afstand tot de arbeidsmarkt, d.w.z. een persoon is redelijkerwijs binnen 1 tot 2 jaar geschikt voor deelname aan de reguliere arbeidsmarkt
Categorie 3: grote afstand tot de arbeidsmarkt, d.w.z. een persoon is redelijkerwijs niet binnen 1 tot 2 jaar geschikt voor deelname aan de reguliere arbeidsmarkt
Categorie 4: niet (meer) bemiddelbaar

In- en uitstroom BUIG

In- en uitstroom leeftijdscategorie

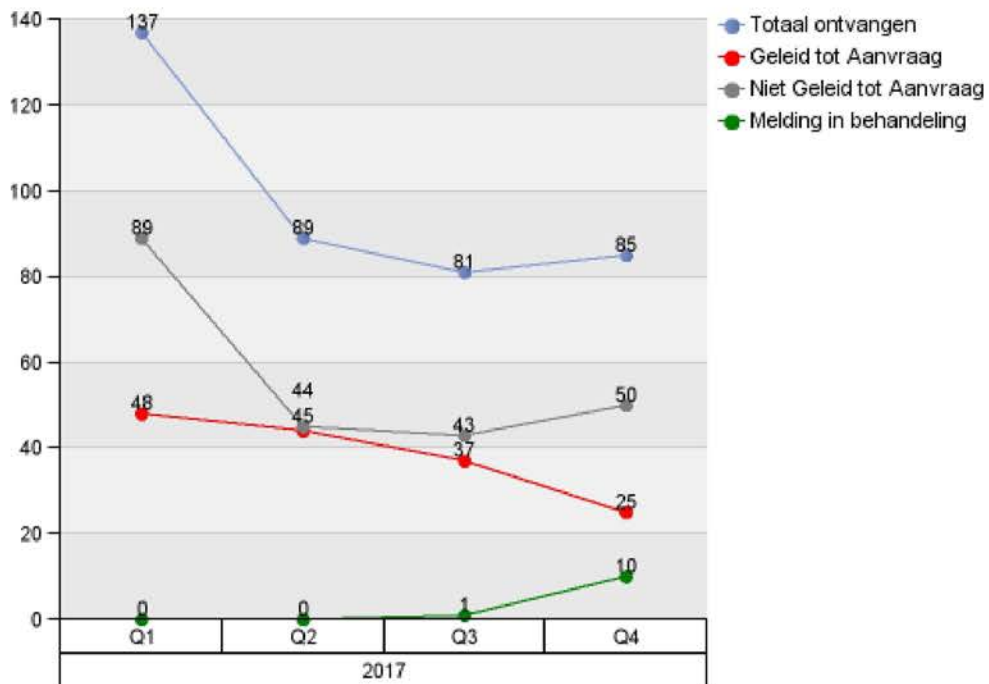
	2017 Q 1		2017 Q 2		2017 Q 3		2017 Q 4	
	In	Uit	In	Uit	In	Uit	In	Uit
18-26	23	16	22	17	16	20	10	12
27-45	26	17	18	24	24	27	14	16
46-55	13	7	5	6	7	11	10	6
56-AOW	2	11	8	11	4	8	3	6
Totaal	64	51	53	58	51	66	37	40

Waarvan in- en uitstroom statushouders

	2017 Q 1		2017 Q 2		2017 Q 3		2017 Q 4	
	In	Uit	In	Uit	In	Uit	In	Uit
18-26	5	1	6	3	6	10	3	7
27-45	5		3		4	3	6	3
46-55	2		2		1		2	
56-AOW						1	1	
Totaal	12	1	11	3	11	14	12	10

De uitstroom heeft alleen betrekking op statushouders die vanaf 2014 zijn ingestroomd; voor die tijd werden deze gegevens niet geregistreerd. Uitkeringen waarvan de norm wijzigt, bijvoorbeeld als gevolg van gezinshereniging, leiden tot zowel uitstroom als instroom.

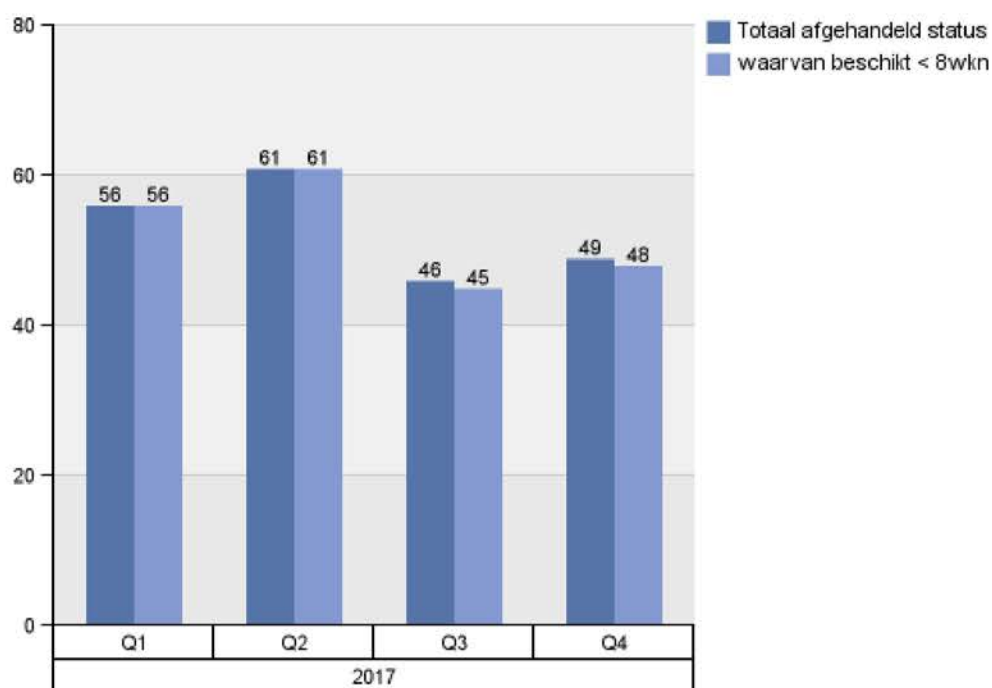
Meldingen aan de Poort

	2017 Q 1	2017 Q 2	2017 Q 3	2017 Q 4
Totaal ontvangen	137	89	81	85
Geleid tot Aanvraag	48	44	37	25
Niet Geleid tot Aanvraag	89	45	43	50
Melding in behandeling			1	10

In 2017 leidden 227 van 381 meldingen, of te wel 60% niet tot een aanvraag (2016: 55%).

Aanvragen levensonderhoud beschikbaar binnen 8 weken

	2017 Q 1	2017 Q 2	2017 Q 3	2017 Q 4
Totaal ontvangen aanvragen	55	59	49	41
Totaal afgehandeld status	56	61	46	49
waarvan geschikt < 8wkn	56	61	45	48
% geschikt < 8wkn t.o.v. totaal afgehandeld	100%	100%	98%	98%

In 2017 werden in totaal 204 nieuwe aanvragen ontvangen (2016: 288).

Aantal aanvragen BBZ bedrijfskrediet (waaronder starters) en levensonderhoud voor gevestigde zelfstandigen

		2017 Q 1	2017 Q 2	2017 Q 3	2017 Q 4
Aantal nieuwe aanvragen	Aanvraag BBZ Levensonderhoud	6	8	1	4
	Aanvraag BBZ LO+KREDIET	4	1	4	1

Uitstroom

Naar reden uitstroom

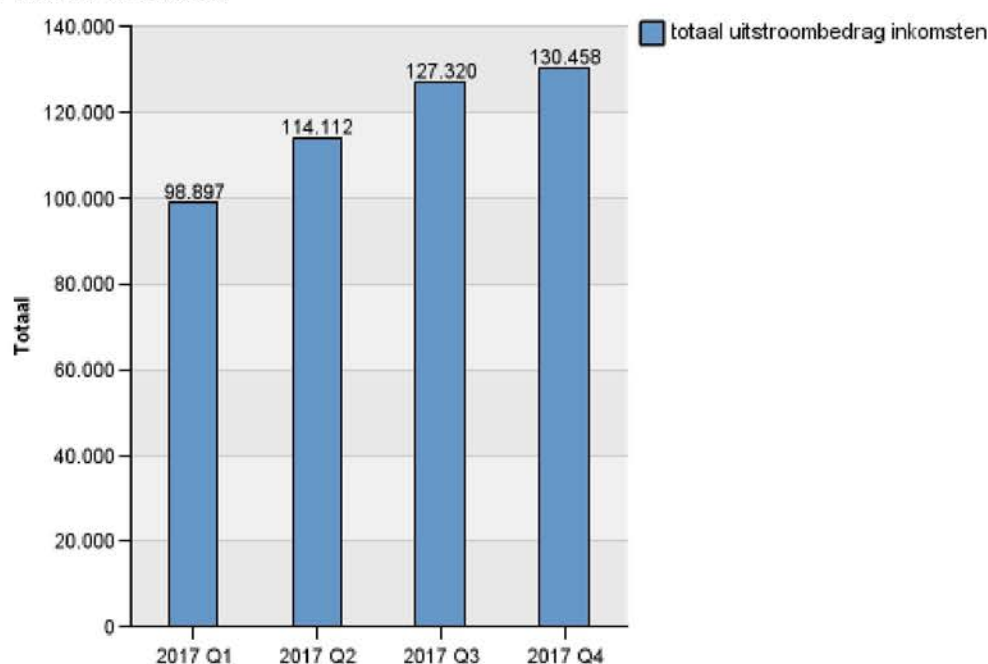
	2017 Q 1	2017 Q 2	2017 Q 3	2017 Q 4
(Deeltijd)werk	22	29	32	18
Geconstateerde onrechtmatigheid	2	2	1	2
Gaan volgen van onderwijs met studiefinanciering	2		9	1
Overlijden		1	2	1
Overige	18	18	15	13
Verhuizing	7	9	9	7
Totaal	51	59	68	42

“Overige” houdt in: ander inkomen (9), normwijziging (23), aangaan relatie (15), bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd (11), in detentie (2), overschrijden maximale verblijfsduur in het buitenland (1) en einde renteloze lening BBZ (3).

Elke maand is sprake van een “onderhanden werk” positie, waardoor uitstroomcijfers in volgende rapportages met terugwerkende kracht worden aangepast.

Uitgedrukt als percentage van de beginstand bedraagt de uitstroom 36%, waarvan uitstroom naar werk 17% (2016: 19%).

Partiële uitstroom

	2017 Q1	2017 Q2	2017 Q3	2017 Q4
totaal uitstroombedrag inkomsten	98.897	114.112	127.320	130.458
Aantal dossiers	90	101	103	103

In 2017 bedragen de verrekenende inkomsten totaal € 470.800 (2016: € 319.300).

Inkomensondersteuning

Aantal aanvragen

	2017 Q 1	2017 Q 2	2017 Q 3	2017 Q 4
Aanvraag Bijzondere bijstand	126	119	115	125
Aanvraag Inkomenstoelage individueel	135	102	87	94
Aanvraag Studietoelage individueel	4	3	5	3
Aanvraag coll. Zorgverzekering	27	16	10	84
Premiebijdrage Chronisch Zieke	23	6		1
Aanvraag declaratieregeling	80	50	44	46
Vervolgaanvraag declaratieregeling	80	32	6	6
Totaal	475	328	267	359
Tegemoetkoming meerkosten zorg	1	261	45	69

In 2017 zijn, exclusief de regeling tegemoetkoming meerkosten zorg, 1429 aanvragen inkomensondersteuning ontvangen (2016: 1678).

Uitgaven inkomensondersteuning, exclusief terugontvangsten

	2017 Q 1	2017 Q 2	2017 Q 3	2017 Q 4
Bijdrage ziektekostenverzekering	32.057	33.194	33.873	33.031
Bijzondere bijstand	119.440	169.272	157.612	175.147
Declaratieregeling	159.844	168.496	70.093	49.080
Individuele inkomenstoelage	45.749	43.479	36.047	43.361
Individuele studietoelage	3.634	1.222	204	3.055
Premiebijdrage chr zieken en gehandicapten	1.080	0	0	0
Tegemoetkoming meerkosten zorg	0	32.240	30.420	16.120
Totaal uitgaven inkomensondersteuning	361.359	447.536	328.051	319.794

Ontvangen en afgehandelde Bezwaar- en Beroepschriften

		2017 Q 1	2017 Q 2	2017 Q 3	2017 Q 4
Aantal ontvangen	Beroep	2	2	1	
	Bezwaar	11	12	9	8
Aantal besloten aanvragen	Bezwaar/beroep gegrond	8	2	2	3
	Bezwaar/beroep ongegrond	5	7	6	5
	Bezwaar/beroep niet ontvankelijk			3	2
	Bezwaar/beroep gedeeltelijk gegrond			2	
	Bezwaar/beroep ingetrokken	3	8	6	5

Doorverwijzingen welzijnsorganisaties

	2017 Q 1	2017 Q 2	2017 Q 3	2017 Q 4
Doorverwijzing Sociaal Team/WoerdenWijzer	8	6	4	4
Doorverwijzing overige hulpverlening	2	7	4	3

Aantal lopende werk- en participatietrajecten (klanten met bijstandsuitkering)

	2017 Q 1	2017 Q 2	2017 Q 3	2017 Q 4
Participatietraject	127	142	140	148
Werktraject	194	218	229	224

Aantal cliënten met een garantiebaan

	2017 Q 1	2017 Q 2	2017 Q 3	2017 Q 4
Gemiddeld aantal personen	7	10	12	14

Aantal cliënten met een lopend traject Indicatie garantiebaan

	2017 Q 1	2017 Q 2	2017 Q 3	2017 Q 4
Indicatie banenafpraak	7	8	10	9